

Sumari

Editorial:

Plantejaments de la reforma sanitària als Estats Units

Notícies d'interès:

- Grups de treball d'assessorament de l'IES
- Col·laboració entre l'IES i la Universitat Autònoma de Barcelona per impulsar la comunicació assistencial
- Curs sobre espirometries a Sant Fruitós del Bages
- El Consell Català de la Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CCFCPS) inicia l'acreditació d'activitats de formació continuada per a tots els professionals sanitaris

Editorial

Plantejaments de la reforma sanitària als Estats Units

El debat sobre la reforma del sistema sanitari americà ocupa les primeres pàgines dels mitjans de comunicació generals. Ara mateix, sembla que és el tema social més important. En una primera aproximació sorprèn el contrast entre una recerca sanitària de primera línia i la queixa per les deficiències del sistema sanitari americà. Sense entrar en profunditat en la descripció del sistema sanitari americà (basat en el mercat, en la cobertura de les necessitats sanitàries relacionada amb el contracte laboral i en una pràctica mèdica fonamentalment individual) hom identifica problemes molt greus: el percentatge del PIB que destinen a sanitat és del 17% (el més elevat del món); hi ha més de 50 milions de ciutadans americans sense cobertura sanitària i la qualitat assistencial és molt baixa (gran variabilitat en la pràctica clínica i fragmentació en la prestació de l'atenció sanitària).

Els objectius generals de la reforma del sistema sanitari americà són introduir canvis en el sistema d'accés a la cobertura sanitària (en definitiva, reduir el nombre de ciutadans sense cobertura sanitària, especialment els nens) i disminuir els costos. Aquest és el nucli del debat en el que hi participen d'una manera activa els col·legis professionals, les asseguradores i els ciutadans. El punt de partida d'aquesta reforma no preveu la creació d'un sistema públic de salut (del tipus *National Health Service*) i no queda clar per quin mecanisme es finançarà (en principi, es descarta el finançament a través d'impostos).

En una editorial recent del *The economist* (27 de juny) critiquen aquest enfocament de la reforma i li retreuen que es dedica més al tractament simptomàtic que al tractament de la malaltia de base. És difícil preveure com es desenvoluparà tot aquest procés. Ara bé, aquesta dinàmica segurament canviarà algunes coses que ens poden afectar a tots i que poden incidir en la manera de treballar. En primer lloc, sembla que la reforma provocarà un avenç significatiu en la història clínica electrònica (o, dit d'una altra manera, serà irrenunciable la compatibilitat dels protocols de transmissió d'informació). En segon lloc, sembla també que, com a resultat de l'ús intensiu de TIC's, s'ha de reduir tota la càrrega

Programa d'Activitats IES 2009

Podeu consultar el Programa d'Activitats IES 2009 al nostre web:
<http://www.gencat.cat/salut/ies>

Podeu cercar els cursos dins del campus virtual Delta a la següent adreça:
<http://www.gencat.cat/salut/ies/delta>

Recursos en català

Al web de serveis lingüístics per a l'àmbit sanitari del Departament de Salut es poden trobar (sobretot a l'apartat de Recursos lingüístics --> Terminologia sanitària) els recursos lingüístics en català disponibles actualment en línia per als professionals sanitaris. L'adreça és:
<http://www.gencat.net/salut/servling/servling/html/ca/Du20/index.html>.

A l'adreça www.gencat.cat/llengua es poden trobar recursos per al bon ús i l'aprenentatge de la llengua catalana

Dos diccionaris en línia específics en l'àmbit sanitari són: *Lèxic de fàrmacs* i *Terminologia de la sida*

Per a traduccions de pàgines web i textos curts es pot utilitzar el traductor que es pot trobar a la següent adreça:

http://traductor.gencat.net/index_ca.jsp.

Un diccionari específic de medicina: Diccionari de medicina de la GEC:
www.medic.cat

Editorial

burocràtica al voltant de l'organització sanitària. En tercer lloc, es treballarà en l'anàlisi de la variabilitat (als USA s'ha creat una agència per comparar l'efectivitat). En quart lloc, un element clau per avaluar la qualitat és (serà) la comparació de resultats, la qual cosa vol dir, transparència i accés fàcil a una informació intel·ligible. I, en cinquè lloc, el pagament de l'activitat es relacionarà amb els resultats (*pay for performance*) o, com insinuen alguns investigadors com Merendith Rosenthal, "no s'hauria de pagar allò que no està ben fet".

En qualsevol cas, hi ha dos elements que hauríem de tenir en compte. El primer és el paper del pacient: tot aquest procés de reforma es basarà en molt bona part en la participació del pacient (ciudadà) en la presa de decisions de tot allò que té a veure amb la seva salut i en l'organització de l'atenció sanitària en general.

En segon lloc, encara que la reforma no tingui èxit, o que tingui un èxit parcial, si es produeixen els efectes que hem comentat en els paràgrafs anteriors, serà inevitable un canvi profund en la pràctica professional. Ningú no pot obviar l'impacte de les decisions clíniques en la variabilitat. El paper dels diferents professionals sanitaris canviarà, amb transferència de rols i responsabilitats entre professions. I, a més, el perfil professional que es necessitarà s'haurà d'adaptar a les noves necessitats (el debat de la troncalitat ha de buscar l'equilibri entre els beneficis de l'especialització i la visió global dels problemes dels pacients).

És, en aquest punt, en el que la formació dels futurs professionals sanitaris és crucial; la formació postgraduada (especialment la formació MIR) requerirà canvis en profunditat i el desenvolupament professional serà una exigència que reclamarà la incorporació de noves estratègies docents basades en la virtualització de continguts i en la simulació. Hom pot al·legar que la remor encara és lluny, però cal reconèixer que és molt possible que truqui a la porta un canvi de paradigma. O potser ja el tenim a dintre?

Notícies d'interès

Grups de treball d'assessorament de l'IES

La Junta de Govern de l'IES va acordar, a començament d'any, la creació de tres grups de treball d'assessorament de caràcter no permanent. Els grups, que neixen amb uns encàrrecs concrets i calendaris preestablerts, són: grup de treball sobre la troncalitat, grup de treball de formació sanitària especialitzada i grup de treball de simulacions.

El *grup de treball sobre la troncalitat* porta ja uns mesos de treball i ha estat el punt de trobada de diferents professionals per discutir sobre la implantació del projecte de formació troncal en les especialitats mèdiques a Catalunya i el seu impacte en el sistema sanitari.

El *grup de treball de formació sanitària especialitzada* començarà a reunir-se aquest mes de juliol. Entre d'altres, un dels objectius és proposar els circuits per exercir de forma eficaç i eficient les funcions assignades a les comunitats autònomes amb relació als procediments establerts.

El *grup de simulacions* sorgeix de la idea de la creació d'un centre de simulacions per a Catalunya.

Formació

El proper 21, 22 i 23 de setembre es realitzarà a l'IES les *Primeres jornades internacionals sobre fluxos migratoris entre països del sud-est europeu, Espanya i Catalunya*, organitzades per l'IES i el Grup de Recerca en Antropologia Fonamental i Orientada de la Universitat de Barcelona. El tema de les Jornades serà: "salut, marcs institucionals i adaptacions socioculturals".

Notícies d'interès

Col·laboració entre l'IES i la Universitat Autònoma de Barcelona per impulsar la comunicació assistencial

El passat 11 de juny va tenir lloc la reunió inicial de col·laboració entre la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'IES per tal d'impulsar la comunicació assistencial en els nivells de formació contínua, de pregrau i postgrau de les professions sanitàries, a través dels centres i les institucions que en depenen. Per tal de desenvolupar aquesta iniciativa, es va considerar adient constituir l'Àrea de comunicació assistencial en el si de la Fundació Doctor Robert (FDR) que té com a finalitat desenvolupar estratègies de comunicació per millorar la relació entre ciutadans, professionals i organitzacions de l'àmbit de la salut. Els objectius específics establerts són: dur a terme programes d'aprenentatge i d'avaluació formativa on les competències professionals incorporin els aspectes relacionals i de comunicació; desenvolupar activitats que permetin la millora de la comunicació professional de la salut-pacients; desenvolupar activitats que incorporin la comunicació i la relació amb els pacients en la direcció estratègica de les organitzacions sanitàries; fomentar el treball interdisciplinari i entre nivells assistencials; promoure estudis i recerques que generin coneixement respecte el comportament humà en processos de salut – malaltia. Les línies d'acció per tal de concretar aquests objectius es duran a terme mitjançant la formació, la consultoria, la recerca i esdeveniments divulgatius. L'Àrea de comunicació assistencial consta d'un comitè d'experts rellevants de diverses institucions la FDR, l'IES, la Facultat de Medicina, la Facultat de Psicologia, la Càtedra de Medicina Familiar, la Càtedra de Recerca Qualitativa, l'Escola Universitària d'Infermeria Gimbernat, la Corporació Sanitària Parc Taulí, l'Hospital de la Vall d'Hebron i l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona que s'encarregaran de proposar iniciatives en la línia de la finalitat i els objectius especificats anteriorment.

Curs sobre espirometries a Sant Fruitós del Bages

L'IES ha organitzat a Sant Fruitós de Bages, els dies 16 i 17 de juny de 2009, a la seu de la Gerència Territorial de l'ICS de la Catalunya Central, el primer curs de formació per a professionals que han de fer espirometries. El curs s'ha organitzat a demanda de l'Institut Català de la Salut i en el marc del Pla director de les malalties respiratòries (PDMAR). La Dra Aurora Garriga de l'ABS Capellades, el Dr. Joan Serra de l'Hospital General de Vic, el Sr. Felip Burgos de l'Hospital Clínic, el Sr. Jordi Giner de l'Hospital de St. Pau i la Dra. Núria Roger de l'Hospital General de Vic han estat els responsables del curs, al qual hi han assistit 25 participants. Els objectius del curs són estandarditzar la formació dels professionals que han de fer espirometries, amb una metodologia teoricopràctica, i formar formadors, de manera que aquest curs es pugui repetir periòdicament en cada territori. A partir d'aquesta experiència inicial es programarà l'extensió de la formació a tot el territori a partir de la tardor.

Formació

El proper mes d'octubre començarà una nova edició del *Curs de diplomats en sanitat*. Durant el mes de setembre s'informarà sobre el període d'inscripció

Notícies d'interès

El Consell Català de la Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CCFCPS) inicia l'acreditació d'activitats de formació continuada per a tots els professionals sanitaris

El passat 7 de maig es va constituir el Consell Català de la Formació Continuada de les Professions Sanitàries i els consells tècnics de formació continuada com a òrgan plurinstitucional adscrit al Departament de salut. Entenem per formació continuada (FC) el procés d'ensenyament i aprenentatge actiu al que tenen dret i deure els professionals sanitaris, que comença un cop s'han finalitzat els estudis de grau o d'especialització i que té com a finalitat actualitzar i millorar els coneixements, les habilitats i les actituds d'aquests tant davant de l'evolució científica i tecnològica, com de les necessitats i demandes socials del mateix sistema sanitari. Les activitats de FC són molt nombroses, proporcionades per proveïdors diversos i amb uns nivells de qualitat variables. Per tal que la FC ajudi el professional a adquirir i mantenir les competències, cal disposar d'un sistema formal d'acreditació de les activitats formatives que permeti l'adjudicació de crèdits. Els crèdits aconseguits han de servir al professional per incorporar-los al seu currículum i poder-los utilitzar en la seva carrera professional. Es preveu que anualment s'acreditin a Catalunya unes 5.000 activitats formatives dirigides a professionals de la salut. Fins ara el sistema ja existia a Catalunya per activitats de FC adreçades a metges, farmacèutics i podòlegs. La novetat és que el sistema s'obre a la resta de professions que preveu la Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS); per tant, a partir del dia 1 de juliol qualsevol activitat formativa que s'adreça als professionals abans esmentats, ja és susceptible de ser acreditada pel CCFCPS. El mes d'octubre hi ha previst la realització d'un Seminari formatiu dirigit a tots els directors de docència i organitzadors d'activitats de formació continuada a la seu del CCFCPS.

Així mateix, us informem que la seu de la Fundació Andragos, que dóna suport a l'activitat acreditadora, ha canviat d'ubicació i es troba a l'edifici del Departament de Salut al carrer Roc Boronat, 81-95, 1a planta

**Consell Català
de Formació Continuada
Professions Sanitàries**

Agenda institucional

- Participació en la Jornada de presentació del Plan estratégico de formación integral del Sistema Sanitario Público de Andalucía, el dia 18 de juny de 2009, del Mateu Huguet, director de l'IES, i l'Olinda Ania, subdirectora de l'IES.

- Participació del director de l'IES en el seminari sobre Desenvolupament estratègic dels recursos humans i professions sanitàries i els sistemes de compensació i retribució que es realitzarà els dies 29, 30 i 31 de juliol de 2009 a Sao Paulo (Brasil)

- Participació del Joan Escarrabill al seminari "Health Policy Innovation an executive director seminar" que va tenir lloc a la Universitat de Harvard del 29 de juny al 3 de juliol de 2009, i que ha estat organitzat per la Fundació Josep Laporte i el Real Colegio Complutense. En el curs d'aquest seminari es van discutir temes rellevants com el pagament per activitat, el paper actiu del pacient en la presa de decisions o l'impacte de la reforma del sistema sanitari americà